

عنوان مقاله:

ارزیابی توسعه فیزیکی شهرها و گسترش به سمت مناطق ممنوعه ژئومورفولوژیکی با استفاده از LCM (مطالعه موردی: شهر سنندج)

محل انتشار:

فصلنامه مخاطرات محیط طبیعی، دوره 8، شماره 20 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

سعید نگهبان - استادیار ژئومورفولوژی، بخش جغرافیا، دانشگاه شیراز

حمید گنجائیان - کارشناس ارشد هیدروژئومورفولوژی، دانشگاه تهران

مژده فریدونی کردستانی - کارشناس ارشد هیدروژئومورفولوژی، دانشگاه خوارزمی

زبیا چشمه سفیدی - کارشناس ارشد ژئومورفولوژی، دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

با توجه به محدودیت‌های توپوگرافی شهر سنندج، روند گسترش نواحی سکونتگاهی به سمت مناطق مخاطره آفرین در طی سال‌های اخیر افزایش یافته است. در این راستا در تحقیق حاضر روند گسترش نواحی سکونتگاهی محدوده شهری سنندج در سال‌های 1370 تا 1394 مورد ارزیابی قرار گرفته شده است. روش کار به گونه ای است که پس از تهیه تصاویر ماهواره ای (لندست 5، 7 و 8) سال‌های 1370، 1379، 1386 و 1394 و پیش پردازش تصاویر، نقشه طبقه بندی کاربری اراضی در 4 کلاس نواحی سکونتگاهی، اراضی کشاورزی، باغات و مراتع برای هر کدام از سال‌های مذکور تهیه شده است. سپس به آنالیز تغییرات هر کدام از کاربری‌ها در طی سال‌های مذکور پرداخته شده است. برای این منظور از مدل LCM استفاده شده است. نتایج تحقیقات بیانگر این است که هر سال حدود 1/1 کیلومترمربع بر نواحی سکونتگاهی محدوده شهری سنندج افزوده شده است به طوری که در سال 1370 مجموع کل نواحی سکونتگاهی محدوده شهری سنندج 2/27 کیلومترمربع بوده است، درحالی که در سال 1394 این مقدار به 5/54 کیلومترمربع رسیده است. سپس در محیط ARC GIS لایه مناطق ممنوعه از نظر پارامترهای ژئومورفولوژیکی تهیه شده است. پس از تهیه لایه مناطق ممنوعه (ارتفاع بالای 2000 متر، جهات شیب شمالی، شیب بالای 30 درصد، حریم 1000 متری گسل و 200 متری رودخانه)، گسترش نواحی سکونتگاهی در سال‌های 1370، 1379، 1386 و 1394 در مناطق ممنوعه ارزیابی شده است. نتایج محاسبات بیانگر این است که در سال 1370 حدود 8/7 کیلومترمربع از نواحی سکونتگاهی در مناطق ممنوعه قرار گرفته‌اند که این مقدار در سال 1394 به 8/14 کیلومترمربع افزایش یافته است. این مناطق عمدتاً در غرب محدوده شهری سنندج واقع بر ارتفاعات آیدر و مناطق پرشیب و همچنین مناطق شرقی محدوده سنندج واقع بر حریم رودخانه قرار دارند.

کلمات کلیدی:

سکونتگاه، ژئومورفولوژی، مناطق ممنوعه، LCM

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/871557>

